

TÍÐINDI

BÍÐA Í TVEY ÁR EFTIR SVARI

Tey, sum søkja um at fáa fyritiðarpensjón frá Almannaverkinum, skulu fyrireika seg at bíða í tvey ár ella enntá longur, áðrenn tey fáa svar

Áki Bertholdsen

Tað kann taka tvey ár ella meira at fáa svar upp á umsókn um fyritiðarpensjón.

Sonja Jógvansdóttir, løgtingskvinnna, hevur spurt landsstýriskvinnuna í almannamálum, hvussu leingi tað tekur at viðgera eina umsókn um fyritiðarpensjón frá fólki, sum verða sjúk, ella vera fyri óhappið, og ikki kunnu røkja vanligt arbeiði longur.

Eyðgunn Samuelsen upplýsti fyri Løgtinginum nú ein dagin, at av teimum 128 umsóknunum um pensjón, sum vórðu avgreiddar fyrra hálvár í ár, høvdu 38 umsøkjarar bíðað í styttri enn eitt hálv ár. Hinvegin høvdu 54 umsøkjarar bíðað ímillum eitt hálv ár og eitt ár, og 19 umsøkjarar høvdu bíðað í eitt ár til háltannað á. Men átta umsøkjarar høvdu bíðað í háltannað til tvey ár, og níggju umsøkjarar bíðaðu longri enn tvey ár, áðrenn teir fingu svar.

Sonja Jógvansdóttir, tingkvinnna, heldur, at sum politiskur myndugleiki kunnu tey ikki góðtaka, at tað skal taka tvey ár at viðgera eina umsókn um fyritiðarpensjón

Sostatt vóru tað seks prosent av umsøkjarunum, sum høvdu bíðað í háltannað til tvey ár eftir at fáa svar, og sjei prosent av umsøkjarunum høvdu bíðað í meiri enn tvey ár.

Ymiskar orsøkir

Eyðgunn Samuelsen sigur,

at tað er serliga ein orsøk til at viðgerðartíðin er so long í summum forum. Og tann orsøkin er, at eru tað fólk, sum eru yngri enn 60 ár í søkja um fyritiðarpensjón, verður hon ikki jættað fyrrenn tað er kannað nakað kann gerast yvirhøvdur fyri at umsøkjarin kann fáa eitt starv, hann er

mentur at røkja, kanska eitt vart starv.

– Fyrrenn allir móguleikar eru troyttir, kann fyritiðarpensjón ikki jättast og tað hevur heilt stóra ávirkan á viðgerartíðina, sigur Eyðgunn Samuelsen.

Men hon staðfestir samstundis, at viðhvørt er tað

eisini leingi at bíða eftir neyðugu læknaváttanunum og tað leingir eisini um viðgerartíðina.

Hon sigur, at arbeið verður støðugt við at stytta viðgerartíðina, eitt nú er bíðitíðin eftir læknaváttanum, stytta.

– Tá ið umsøkjarin er yvir 60, er viðgerðartíðin vanliga stutt, tí har eru tað læknaváttanirnar, sum tað gongur so seint at fáa fatur á, og sum sostatt kunnu gera, at tað dregur út.

Eyðgunn Samuelsen sigur eisini, at í fjør, og í fyrra hálvári í ár, vóru tað níggju prosent av øllum umsóknum, sum ikki vórðu gingnar á mæti, men her er bæði talan um umsóknir um fyritiðarpensjón, umsóknir um røktarviðbót og annað. Og í 2014 endaðu 25 mál hjá kærustovninum og í 2015 og 2015 vóru tað 20 hvørt árið.

Leingi at bíða

Sonja Jógvansdóttir heldur, at sum politiskur myndugleiki kunnu tey ikki góð-

taka, at tað skal taka tvey ár at viðgera eina umsókn um fyritiðarpensjón

– Tað er ein ófatiliga long tíð at bíða, sama, hvussu lógarverkið er, og hvussu eitt mál skal viðgerast.

Tað kann heldur ikki góðtakast hjá tí, sum søkir um fyritiðarpensjón. Talan er um fólk, sum eru sjúk, ella hava verið fyri óhappi so tað er heilt órimiligt at bíða so leingi eftir at fáa svar.

Sonja Jógvansdóttir vísir samstundis á, at fyrr var støðan tann, at varð ein umsókn um fyritiðarpensjón jættað, fekk umsøkjarin pensjón frá tí degi hann søkti. Men tað broytti undanfarna samgonga, so at nú fáa umsøkjarar bara fyritiðarpensjón frá tí degi, umsóknin er jættað.

Hon heldur, at vit áttu at farið aftur til gomlu skipanina, tí tað hevði lagt trýst á Almannaerkið at at fingið umsóknirnar avgreiddar skjótari.

NÝGGJUR LEIKUR SPÆLDUR Á TJÓÐPALLINUM

Nýskrivaði sjónleikurin Ómegd viðger harðskap í parlagnum

Leygarkvöldið 9. september verður frumsýning á Tjóðpallinum av nýskrivaða leikinum Ómegd eftir Kristinu Sundar Hansen. ÓMEGD er bygdur á veruligar hendingar úr metsølubókini “Um bara han sló meg”, eftir Súsonnu O. Skaale, sum í einum setti harðskap í parlagnum ovast á breddan. Ein leikur um, hvussu menniskju megna at reisa seg og finna vegin úr harðskapi í parlagnum.

Leikurin snýr seg um trý fólk, tvær kvinnur og ein

mann, ið siga sínar søgur um teirra lív í parløgum, har samljóð ikki er ímillum partarnar um at geva seg yvir til, ella hava virðing fyri hvørjum øðrum. Frásagnirnar í leikinum byggja allar á veruligar hendingar, og siga tær frá, hvat hendir, tá parlagið fer av kós, og harðskapurin tekur yvir.

Harðskapur í parlagnum verður ofta lýstur sum menn, ið buka konu sína. Hetta er eitt eyðkenni við harðskapsraktum parløg-

um, men harðskapur hevur fleiri eyðkenni; eitt nú tann ósjónligi, sálarligi harðskapurin, ið kvinnur eins væl og menn kunnu verða fyri. Niðrandi viðmerkingar og atfinningar, hótanir, tá ið tað verður rópt eftir tær, og tá tú verður stýrdur ella avbyrgdur frá øðrum. Veruligu frásagnirnar í leikinum siga frá, hvussu trupul, serliga tann sálarligi harðskapurin, er at liva í, júst tí hann er so orðaleysur, ótøkiligur og ósjónligur.

Hesi trý spæla nýggja sjónleikin Ómegd: Gunnvá Zachariassen, Kristina S. Ougaard, Hans Tórgarð